

แนวคิดที่ใคร่ขอฝากไว้แก่บุคคลผู้ซึ่งปากว่าต้องการอนุรักษ์ธรรมชาติ
และสิ่งแวดล้อม

.....ระพี สาคริก

ปรัชญาชีวิตมนุษย์และธรรมชาติได้กล่าวไว้ว่า "ปัญหาของสิ่งทั้งหลายที่สัมพันธ์เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตมนุษย์ ย่อมมีมนุษย์ เป็นเหตุ เป็นผลด้วยกันทั้งสิ้น" และแน่นอนที่สุด ขณะที่คิดและเขียนเรื่องนี้ จริง ๆ แล้ว ก็คือการนำตนเอง เข้าไป เป็นเหตุ เป็นผลของ เรื่องนี้ด้วย การเขียนด้วยความคิดที่มั่นคงอยู่ด้วยสติ ได้มากเพียงใด จึงหวังผลได้ว่าจะสามารถถลันกรองเอาสาระที่บริสุทธิ์ ออกมาได้มากเพียงนั้น

ทุกวันนี้ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกำลังสะท้อนให้รู้สึกว่ามีปัญหาต่อชีวิตรุนแรงยิ่งขึ้น ทำให้มนุษย์กลุ่มหนึ่ง เริ่มค้นตัวรู้สึกขึ้นไฉน: พื้นฐานจิตวิญญาณตนเองโดยแท้ ด้วยเหตุและผลที่สืบเนื่องมาจากความรู้สึกกังวลเคอะครอน

เมื่อมีค่านึงก็ย่อมมีอีกค่านึง ซึ่งดูเหมือนว่าจะ เป็นลัทธิธรรมในการอยู่ร่วมกันของมนุษย์ซึ่งหลากหลายด้วยรูปลักษณะ เช่นกัน นั่นคือขณะเดียวกัน จึงมีมนุษย์อีกกลุ่มหนึ่งที่ถกฉวยโอกาสใช้เงื่อนไขปัญหาซึ่งกลุ่มหนึ่งกำลังรู้สึก เคอะครอน นำมา เป็นข้ออ้าง เพื่อใช้ เป็นเครื่องมือแสวงประโยชน์ให้กับฝ่ายตน ซึ่งก็มีทั้งผู้รู้และมีเจตนารมณ์ที่จะกระทำ และผู้ที่ตามกระแสไป เพราะความคลุมหลงหรือรู้เท่าไม่ถึงการณ์

โดยที่บุคคลกลุ่มนี้อยู่ในฐานะที่มีโอกาสดีกว่าและถืออำนาจเหนือกว่าอีกกลุ่มหนึ่ง บนพื้นฐานของการหลงอำนาจที่ทำให้มีความคิดความเชื่อว่า การใช้อำนาจจะสามารถแก้ปัญหาได้ซึ่งมีกระแสปะปนอยู่ในส่วนหนึ่งของรากฐาน กับอีกค่านึงก็มีประสบการณ์ที่คุ้นเคยกับกระแสซึ่งอยู่ภายใต้อำนาจตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งภายในท้องถิ่นซึ่งเคยสมบูรณ์ด้วยทรัพยากรธรรมชาติ ที่ถูกครอบงำมาแต่อดีตทำให้คนในกลุ่มอำนาจของท้องถิ่นต้องตกอยู่ภายใต้อิทธิพลภายในรากฐาน จึงสามารถเป็นเครื่องมือให้ได้ในการถ่ายทอดกระแสอำนาจลงสู่ระดับพื้นล่าง ภายใต้กระแสความคิดความเชื่อที่สอดคล้องกัน มีก้าวรับ เอาไปใช้กับคนในท้องถิ่นเดียวกันซึ่งคล้ายกว่าอีกชั้นหนึ่ง ซึ่งจริง ๆ แล้ว การใช้อำนาจควบคุมบังคับก็คือวิถีทางที่มุ่งทำลายรากฐานที่แท้จริงของคนด้วยกันเอง

มนุษย์แต่ละคนที่เกิดมา จำเป็นต้องอยู่รวมกันกับเพื่อนมนุษย์ด้วยกันเองอย่างปฏิเสธไม่ได้ การเกิดของคนก็ย่อมมีการเกิดก่อนเกิดหลัง มีกระแสชีวิตที่สร้างตนไปก่อนไปหลังด้วย ผู้ที่เกิดมาก่อนจึงมีโอกาสเหนือกว่าในการสร้างอิทธิพลอำนาจทั้งในค่านวัตกรรมและในค่านุคุณธรรม ดังนั้นบุคคลจึงมีโอกาสที่จะสร้างตนเองได้ทั้งสองแนวทางอย่างอิสระ ทั้งนี้สุดแล้วแต่เงื่อนไขที่แฝงอยู่ในรากฐานจิตใจตนเองอันเป็นสิ่งกำหนดทางเลือก

อย่างไรก็ตาม หากคิดว่ามนุษย์แต่ละคนควรพัฒนาตนเองสู่วิถีทางที่มีความสมบูรณ์แบบ เป็นเป้าหมายแล้ว ก็ควรได้รับการพัฒนาทั้งสองด้าน และไม่เพียงเท่านั้น ภายในโครงสร้างพื้นฐานชีวิตของแต่ละคน ควรมีโอกาสในค่านุคุณธรรมเป็นสิ่งรองรับและอำนาจในค่านวัตกรรมทำให้บุคคลนั้นรู้จักใช้ เป็นเครื่องมือมุ่งทิศทางใด จึงจะก่อให้เกิดประโยชน์ในทางสร้างสรรค์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เน้นที่การสร้างสรรค์ซึ่งยังต้องโอกาสกว่าตนให้สามารถพัฒนาขึ้นมาสู่ความสมบูรณ์แบบยิ่งขึ้นได้ในภายหลังด้วย

ในเมื่อสังคมมนุษย์มีทั้งผู้มีโอกาสเหนือกว่าและผู้อยู่ต่ำกว่าอยู่ด้วยกันเป็นสังขรรณ บุคคลใดมีรากฐาน
รัง เกียรติยศในใจคนหนึ่ง ลักษณะความคิดของบุคคลนั้นที่ปรากฏออกมา ย่อมมีผลมุ่งทำลายคนทั้งสองด้าน
หากรูปแบบที่ส่งผลทำลายย่อมมีเหตุและผลแตกต่างกันเท่านั้นเอง ดังนั้นหากมุ่ง เป้าหมาย เพื่อการสร้าง
สรรค์ จำเป็นต้อง เข้าใจได้ถึงภาพรวมทั้งสองด้านและยอมรับความจริงให้ชัดเจนเสียก่อน

แนวทางของบุคคลใดที่มุ่งศึกษาสู่การสร้างสรรค์อย่างหยั่งถึงรากฐานจริง ๆ บุคคลนั้นย่อมเข้าใจ
ได้ว่า การมีคนที่ย่ำแย่กว่าคนนั้นนับ เป็นสิ่งดี หากถามว่าคืออะไรหรือ คงตอบได้ว่า เพราะ เป็นสิ่งให้
โอกาสแก่ผู้ซึ่งถือโอกาสเหนือกว่า สามารถแสดงออกซึ่งกระแสในค่านิยมธรรมได้

ดังนั้น การที่บุคคลผู้มีโอกาสเหนือกว่า เน้นการใช้อำนาจในค่านิยมบังคับคนซึ่งชีวิต เกิดมาด้อยกว่า
คนโดย เชื่อว่าเป็นวิธีแก้ปัญหาคนทำลายธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ไถ่ผล จริง ๆ แล้วยิ่งส่งผลทำลายลึกซึ้ง
ยิ่งขึ้น เนื่องจาก เป็นการทำลายอย่างถึงรากฐานของปัญหา การทำลายธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหาก
มองได้ลึกถึงวัฏจักรระหว่างคนกับธรรมชาติ หรืออีกนัยหนึ่ง ในขณะที่กระแสทำลายกำลังรุนแรงยิ่งขึ้น
เราอาจกล่าวได้ว่า วัฏจักรของการทำลาย จะพบว่า บุคคลซึ่งปากว่าต้องการอนุรักษ์และใช้อำนาจบังคับคน
นั้นแหละคือตัวทำลายที่ร้ายกาจที่สุด

หากมองภายในกรอบของโครงสร้างอำนาจในค่านิยมและพิจารณา จะพบว่าบุคคลซึ่ง เข้าไปอยู่
ในระบบอำนาจ และมีอำนาจมากขึ้นไป เป็นลำดับนั้น จริง ๆ แล้วก็มีใช้อำนาจซึ่งมีรากฐานที่แท้จริง
เนื่องจากมี คติศรัทธาไปจนถึงวันสิ้นชีวิตตามเหตุและผล เมื่อถึงวันหมดอำนาจ เงื่อนไขในค่านิยมที่อยู่
ภายนอกก็หมดสิ้นไปด้วย

ในขณะที่ยังคงอำนาจอยู่และปากตนเองก็ว่า ทำเพื่อต้องการอนุรักษ์ จึง เป็นภาพเชิงซ้อน จะ
พิสูจน์ได้ว่ามีของจริงอยู่ในรากฐานหรือไม่ จะปรากฏความจริงได้ชัดเจนก็ต่อเมื่อพ้นจากระบบอำนาจไป
แล้ว หากยังมุ่งชีวิตให้กับงานอนุรักษ์และสะท้อนการลิดการทำให้ลึกซึ้งกว่า เก่า ย่อมหมายถึงว่า เป็นผู้
มีจิตวิญาณในการอนุรักษ์จริง ๆ

อย่างไรก็ตาม แม้อยู่ในระบบอำนาจ เราก็คงพิสูจน์ได้ด้วยการพื้นฐานของเหตุและผล นั่นคือ
บุคคลผู้มีจิตวิญาณอนุรักษ์ที่แท้จริงอยู่ในรากฐานตนเอง ย่อมไม่นิยมการใช้อำนาจในค่านิยม หาก เน้น
ความสำคัญในการแก้ปัญหาที่อยู่ในอำนาจในค่านิยมธรรมมากกว่า โดยเหตุที่ว่าตนเอง เข้าใจ ได้ลึกซึ้งแล้ว
ว่า การอนุรักษ์รากฐานที่แท้จริงของความเป็นมนุษย์เอาไว้ให้ได้ การอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมใน
ค่านิยมที่มิใช่มนุษย์ย่อมประสบผลสำเร็จได้ด้วยตัวของมันเอง

อย่างไรก็ตาม ในเมื่อรากฐานชีวิตมนุษย์ที่อยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มเป็นชุมชน ไม่ว่าจะขนาดเล็กหรือใหญ่
ย่อมมีความตื้นลึกระดับต่าง ๆ หรือไม่เท่ากัน เมื่อมีปัญหาที่ใช้ว่าทุกคนจะ เป็นผู้กำหนดกระแสสร้างปัญหา
ไม่ ในอีกด้านหนึ่งย่อมมีบุคคลผู้รู้ได้ เนื่องจากหากสังคมมนุษย์ยังคงดำรงอยู่ได้ก็ด้วยการที่ ภายในความ
หลากหลายของแนวคิด ย่อมปรากฏผลทั้งสองชั่ว โดยปราศจากการยึดถือว่ามีมากมีน้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
ยิ่งกลุ่มซึ่งถือรากฐานชีวิตโลกคิดพื้นดินมากกว่า ย่อมมีแนวโน้มที่รู้ได้ลึกซึ้งกว่า

ดังนั้นการที่คนซึ่งมีรากฐานอยู่กับท้องถิ่นซึ่งถือ เป็นสังขรรณจริงที่ธรรมชาติได้ให้ไว้ ไม่ว่าจะ เป็น

กลุ่มเล็กกลุ่มใหญ่ มีการรวมพลังกันต่อสู้กระแสจากภายนอกซึ่งเข้ามาแพร่อิทธิพลทำลายผลประโยชน์ของเขา ไม่ว่าจะ เป็นผลประโยชน์ในระดับขั้นหรือลึกซึ้งเพียงใด จริง ๆ แล้วก็คือ กระแสสำคัญที่เป็นครูชาวบ้านในท้องถิ่น ที่สามารถสอนเขาให้มีจิตสำนึกลึกซึ้งยิ่งขึ้น

หรืออีกนัยหนึ่งอาจกล่าวได้ว่า การมีกระแสจากภายนอก เข้ามาแพร่อิทธิพลน่าจะเป็นสิ่งที่ดี เพราะให้โอกาสคนท้องถิ่นได้แสดงออกซึ่งการ เรียนรู้ถึงกระแสจิตสำนึกที่รับผิดชอบลึกซึ้งแน่นอนยิ่งขึ้นไปอีก หากตัวคนคนท้องถิ่นยังคงนอนหลับหลับลิขี้อยู่ เหตุการณ์เลวร้ายที่มีตามมามากมายหลัง ตนเองก็ไม่ควรโทษใครอื่น ไม่ว่าการนอนหลับหลับลิขี้อยู่ในรูปแบบใด มิใช่เพียงการไปลงบัตร เลือกผู้แทนในขณะที่มีการจัดให้เลือกตั้งเท่านั้น เนื่องจากกระแสประชาธิปไตยก็มีพื้นฐานที่อิสระ มีปรากฏอยู่ในชีวิตประจำวันทุกเรื่องไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งในแต่ละคนควรมีอยู่ในกระแสลมหายใจ จึงจะมองเห็นความหวังได้อย่างจริงจัง.

ก่อนที่จะขอเขียนนี้ใครจะ เสนอไว้ เป็นวิถีทางว่า วิถีประชาธิปไตยก็ดี วิถีธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมก็ดี วิถีศาสนาและวัฒนธรรมก็ดี เป็นสิ่งมุ่งสู่เป้าหมายเดียวกัน หากแต่ละคนที่ดำเนินชีวิตอยู่ มีทรรศนะที่เริ่มเห็นเป้าหมายดังกล่าว เค้นซัดยิ่งขึ้น ไม่ว่าจะมองจากวิถีทางใดก็ตาม การศึกษาอันเป็นพื้นฐานชีวิตของบุคคลนั้นน่าจะได้รับ การยอมรับได้ว่า กำลังมุ่งสู่ความสำเร็จที่แท้จริง และสังคมก็น่าจะสะท้อนภาพที่เป็นความหวังให้เห็นได้ เค้นซัดยิ่งขึ้นด้วยตัวของมันเอง.